

Informasjon til potensielle nye ledere/frivillige

Informasjonen kan gis via:

- avklaringssamtale ved første henvendelse (på telefon eller på et speidermøte)
- introduksjonssamling for foreldre eller eventuelle andre interesserte (for eksempel frivillige som har meldt interesse via frivillig.no)
- skriftlig informasjon i form av brosjyre, nettside eller e-post

Mål med [avklaringssamtalen](#) ved første henvendelse:

- Besvare noen av de viktigste spørsmålene fra den frivillige.
- Avklare motivasjonen, bakgrunn og interesser.

Mål med [introduksjonssamlingen](#):

- Gi første informasjon om speiding
- Vise mulighete oppgaver/roller man kan ha som frivillig
- Presentere speidergruppa
- Forklare hvilken oppfølging man får videre
- Vise at speiding er gøy

Tips til avklaringssamtalen

Avklaring av bakgrunn og interesser

Her kan det være lurt å stille vedkommende noen spørsmål om bakgrunn og interesser, og eventuelt hva som gjør at de kunne tenke seg å bli med som leder.

Svar på eventuelle spørsmål

Her følger svar på noen av de mest vanlige spørsmålene rundt det å bli speiderleder:

Hvem ser vi etter?

Se [kravene](#).

Jeg er ikke et friluftsmenneske, kan jeg være speiderleder?

Ja! En av speiderens viktigste oppgaver er å lære barn å bli glad i naturen. Alle praktiske ting som å sette opp telt, hogge ved, tenne bål, m.m. kan du lære av lederne i gruppen. Det settes også opp egne kurs for nye speiderleder uten speiderbakgrunn.

Speideren har også mange andre aktiviteter på programmet enn friluftsliv. Kanskje har nettopp du en fritidsinteresse eller et yrke som speiderne kan ha nytte av? Det viktigste er at du er interessert i å være tilstede sammen med speiderne og de andre lederne.

Jeg har ikke tid

De fleste føler at de har det for travelt. Derfor pleier vi å si at du kan starte med en "prøveperiode" - uten noen forpliktelser. Hvis du liker deg i speideren, finner du tid. Og jo flere vi er som engasjerer oss for egne og andres barn, desto flere er det å dele oppgaven med. Da bruker hver enkelt mindre av sin fritid.

Jeg vet ingenting om speideren - har aldri vært speider før

Mange ledere har aldri selv vært med i speideren som barn. Dette er absolutt ikke noe problem. Du klarer deg bra også uten den erfaringen, og du lærer mye av dine medledere.

Jeg vil ikke bruke hele fritiden min i speideren

Lederne i en gruppe samarbeider om å legge opp programmet, og da tas det hensyn til hvor mye den enkelte ønsker å bruke av sin fritid. Vi tar høyde for at ikke alle kan være tilstede hver uke. Også du som har skiftarbeid eller stor reisevirksomhet kan være speiderleder. Mange ledere begynner i det små, men erfarer at det gir dem så mye igjen at de etter hvert ønsker å ta på seg flere oppgaver.

Koster det mye penger å være leder?

Alle fritidsaktiviteter koster noe, men speideren stiller ingen spesielle krav. Den største investeringen ligger i turutstyret - et godt regntøysett, en sovepose og en ryggsekk. Det holder! Så kan du alltid supplere med annet spesialutstyr om interessen skulle øke.

Får jeg betalt?

Nei, ikke hvis du tenker på penger. Men selv om det er litt jobb å være speiderleder, gir det mye igjen på andre områder. Det gir en stor glede å kunne bidra til barns utvikling og se positive resultater av speiderarbeidet. Dessuten får du som leder også personlig vekst, siden speiding har som mål å utvikle alle sine medlemmer, og ikke bare de yngste. Norges speiderforbund har en god og omfattende ledertrening som har verdi også utenfor speideren. Og den praktiske erfaringen med ledelse og samarbeid som du får gjennom det daglige speiderarbeidet, er uvurderlig, spesielt for unge mennesker som er i ferd med å etablere seg i samfunnet og på arbeidsmarkedet.

Må jeg kunne knuter?

I speiderboka står oppskriften på det meste! Gjennom læring fra medledere (og speidere) og erfaring tilegner du deg kunnskap om førstehjelp, naturen, bruk av kart og kompass og mye, mye mer.

Den kloke vet ikke alt, den kloke vet å spørre! Og speiderne lærer først og fremst av hverandre. Som speiderleder får du dessuten sjansen til å delta på gode kurs hvor du kan lære mange nye ferdigheter.

Må jeg tro på Gud eller tilsvarende?

Å være personlig troende er ikke noen forutsetning for å bli speiderleder (og heller ikke en hindring). Vi forventer imidlertid at du møter med åpent sinn og bidrar til at speiderne kan finne egne svar på livssynsspørsmål.

Vil ikke mine barn synes det er flaut å ha meg med på turer og leirer?

De yngste barna synes det er trygt å ha mor eller far med på tur. De litt eldre trenger mer selvstendighet, så det er viktig at du er bevisst på din rolle som speiderleder og ikke en forelder på møtene. På denne måten vil du som voksen få sjansen til å dele opplevelser og gleder med barna dine. Dessuten behøver du ikke å være leder for egne barn. Ofte velger speiderforeldre bevisst å være leder i en annen del av barnas speidergruppe.

Hva sier du ja til?

Hvor mye tid du kommer til å bruke som speiderleder, er avhengig av hvilket verv du ønsker å bidra i. De fleste speiderledere har ett møte i uka sammen med speidere, og er med på noen turer og leire i løpet av året. Man bidrar også i planleggingen og forberedelsen av aktivitetene. Det er mulig å ta på seg mer administrative oppgaver, siden gruppene alltid trenger hjelp til å holde oversikt over lister, merker, regnskap osv. Er du mer interessert i vedlikehold av utstyr, eiendommer og andre mer praktiske oppgaver, er det også plass til deg i speideren.

Selv om det er litt jobb å være speiderleder, får du mye igjen også. Det gir en stor glede å kunne bidra til barns utvikling og se positive resultater av speiderarbeidet. Dessuten får du som leder også personlig vekst, siden speiding har som mål å utvikle alle sine medlemmer, og ikke bare de yngste. Norges speiderforbund har en god og omfattende ledertrening som har verdi også utenfor speideren. Den praktiske erfaringen med ledelse og samarbeid som du får gjennom det daglige speiderarbeidet, er uvurderlig, spesielt for unge mennesker.

Introduksjonssamlingen

Her er et eksempel på hvilken informasjon som kan være lurt å gi på en introduksjonssamling for potensielle nye ledere.

Hva er speiding?

Vis tegnefilmen [Velkommen i speideren](#).

Norges speiderforbund sin formålsparagraf lyder:

“§ 1-5-1 Norges speiderforbunds formål er å utvikle mennesker til selvstendighet og til å ta aktivt ansvar i samfunnet i samsvar med idealene fra speiderløftet og speiderloven”

Dette vil si at det viktigste speideren driver med, er å utvikle selvstendige mennesker, som også er i stand til å samarbeide med andre og til å ta ansvar for seg selv og andre. For å oppnå dette bruker vi *speidermetoden* og *speiderprogrammet*.

Speidermetoden utgjør noe av det mest unike med speiderbevegelsen og består av 8 elementer:

- Forpliktelse gjennom lov og løfte
- Learning by doing
- Bruk av patruljesystemet
- Friluftsliv
- Samfunnsengasjement
- Symbolikk, rammer og lek
- Progresjon i aktiviteter og ferdigheter
- Medbestemmelse og ansvar

Driver ikke speideren med friluftsliv da?

Jo, speideren driver med friluftsliv. Men for speideren så er friluftsliv først og fremst en kjempebra metode for å oppnå det egentlige formålet: Å utvikle mennesker til selvstendighet. Dette sammen med speidermetoden er kanskje den viktigste forskjellen på speiderbevegelsen og andre frilufsorganisasjoner som for eksempel Turistforeningen.

Visjon 2024

I 2024 er Norges speiderforbund den mest attraktive organisasjonen for barn og unge som vil ut i naturen og i verden. Hos oss opplever alle å få og ta ansvar gjennom patruljesystemet. Speideren er en relevant bevegelse som når flere. Våre speidere blir utfordret i møte med samfunnet, naturen og seg selv, og våger å flytte egne grenser.

Hvem ser vi etter?

Vi søker etter positive og engasjerte voksne som ønsker å være med som frivillige i en sjøspeidergruppe, og bruke tiden på andre sine barn. Du bør være fylt 16 år og være positiv til barn og ungdom, og bry deg om frivillig arbeid. Du blir en del av en gjeng med engasjerte og hyggelige mennesker i et inkluderende miljø med takhøyde og humor. Mer informasjon om hva en speiderleder er og gjør finner du på [sidene til Norges speiderforbund](#)

Formelle krav:

- [Politiattest](#)
- Må være medlem i speidergruppa og NSF. Medlemskapet dekkes som regel av speidergruppa.

Mulige oppgaver/roller:

- speiderleder - enten hovedansvarlig for speideraktiviteter for en bestemt aldersgruppe eller assistent som hjelper til på møtene
- praktiske oppgaver som ikke krever spesiell kompetanse (som innkjøp, bevertning, rydding, henting av post osv)
- organisering og prosjektoppfølgning
- "ekspert"/fagperson på et spesielt område (som administrasjon og økonomi, friluftsliv og natur, miljøvern, HMS, data og web, håndverk og vedlikehold osv.)

- ev. annet

Speiderleder på (og mellom) møter og turer

Det kreves ingen spesielle kunnskaper eller interesser i utgangspunktet. Alle ledere får tilbud om å delta på kurs, i tillegg til å lære gjennom praksis i egen speidergruppe.

Speiderprogrammet er allsidig, slik at alle ledere har anledning til å bidra med sine interesser og sin kompetanse. Å være leder i speideren handler i stor grad om å være i stand til å bruke sunn fornuft og veilede og hjelpe speiderne i de oppgavene de skal løse.

Nærmere beskrivelse av lederoppgaven:

- Kan være enhetsleder eller assistent.
- Det er flere ledere i hver enhet (aldersinndeling), og disse møter opp ukentlig, eller etter avtalt plan.
- Hvert møte og hver tur har et tema og en møteplan, og ansvarlig leder fordeler oppgaver til hvert enkelt møte.
- Lederne i enheten planlegger temaer for kommende møter sammen.
- Hver assistent avgjør hvor «aktiv» han/hun vil være og om han ønsker å lede/instruere eller ha en mer tilbaketrukket rolle.
- Hvert møte har en (eller to) hovedansvarlig(e) som har ansvar for opplegget. Eventuelle andre ledere i enheten møter etter avtale, men man tilstreber at det alltid er minst 3 ledere på møtene.
- Hovedansvarlig for møtet må påregne å møte litt tidligere for å forberede møtet, og bli igjen etter møtet for å avslutte og rydde opp og tørke/ordne utstyr.
- Alle ledere uavhengig av rolle bør stille på gruppetinget som avholdes et par ganger i året samt eventuelle ledermøter.
- Eventuelle andre oppgaver kan avtales.

Hvor mye tid du kommer til å bruke som speiderleder er avhengig av hvilket verv du ønsker å bidra i. De fleste speiderledere har et møte i uken og er med på noen turer og kanskje en sommerleir i løpet av året. Man må også bidra i planleggingen og forberedelsen av aktivitetene.

- For beverspeiderne (1 og 2 klasse) kreves det lite. Møtene og de få turene består av kos og lek i naturen.
- I flokken (3-4 klasse) kreves det heller ikke mye forkunnskap utover friluftsinteresse og tid. Flokken har tre-fire turer pr år.
- I troppen (5-10 klasse) er det en fordel med erfaring med eller kunnskap om speiding. Interesse for natur og friluftsliv kommer godt med, men også andre interesser vil kunne være nyttige.
- I roverlaget (16-25 år) trengs det ikke ledere, da roverne styrer seg selv.

Andre roller

Det er også mulig å bli med i en mer administrativ rolle, siden gruppene alltid trenger hjelp til å holde oversikter over lister, merker, regnskap, turutstyr, kanoer osv. Er du mer interessert i

vedlikehold av utstyr, eiendommer og andre mer praktiske oppgaver, vil det også være plass til deg i speideren. Det trengs alltid voksne som tar et ekstra ansvar på praktiske områder og lederoppgaver på gruppenivå. Det trengs særlig initiativrike og "handy" personer som kan hjelpe til å organisere inntektsbringende aktiviteter, drift av speiderhytta/speiderhuset, utleie og drift av utstyr som kanoer, telt m.m.

Hva kan vi tilby nye ledere ?

Medlemskontingent

Kontingenten betales rett etter nyttår og gjelder til neste årsskifte. Medlemmer som registreres på høsten betaler halv kontingent for inneværende år. En del av årskontingenten går direkte til krets og forbund, resten går til lokal speidergruppe. Som medlem får du tilsendt 3-4 nummer av bladet Speideren i året (hvis du ønsker det på papir). Medlemskontingenten inkluderer også ulykkesforsikring og ansvarsforsikring for ledere. Kontingenten man betaler inn til gruppe, krets og forbund, utløser også statsstøtte som er viktig for speiderarbeidet.

Forsikring

Alle medlemmer er forsikret gjennom forsikringsselskapet Knif Trygghet. Speiderne er ulykkesforsikret under og på vei til alle aktiviteter, som gjøres i regi av gruppe, krets eller forbund. Alle godkjente ledere i Norges speiderforbund er ansvarsforsikret om noen i gruppa skulle bli skadet. Les mer om forsikringen her:

<https://speiding.no/medlem/medlemsforsikring>

Opplæring

Mange kretser har et velfungerende opplæringsprogram for alle ledere - ledertreningen. Dette går over flere trinn. Gjennom dette programmet vil du sakte og sikkert lære å bli en trygg leder. Her er det ingen krav om forkunnskaper om speiding. Kursene vil gi deg kompetanse i speiding og ledelse og erfaring med friluftsliv. Hvis du velger å ta på deg et verv hos oss, vil du bli invitert til en ledersamtale i kretsen. Det finnes også et digitalt introkurs om speiding som man kan ta på egen hånd.

Hva skjer videre?

Fortelle kort om hvilken oppfølging man får i kretsen og speidergruppa, tidslinja og muligheter til å ombestemme seg:

[Oppfølging i gruppa](#): Forslag til tidslinje for de neste månedene.

Bli enige om en individuell tidslinje. Gi eventuelt mulighet til å tilpasse tidslinjen til den enkeltes muligheter.